

DECIZIE

10 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte - Iurie Diaconu,

Judecători - Ion Guzun, Liliana Catan, Victor Burduh, Maria Ghervas,

judecând în ședință, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Adjunctul al Procurorului General, Mircea Roșioru, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al diviziei nr. 301 de infanterie din 05 noiembrie 1942, în privința lui

Burmenco Mihail XXX, născut în anul XXX, originar și locuitor al XXX.

Stunisa Semen XXX, născut în anul XXX, originar și locuitor al XXX.

Deicelea Priven XXX, născut în anul XXX, originar și locuitor al XXX.

Babaian Ararat XXX, născut în anul XXX, originar și locuitor al XXX.

Termenul de examinare a cauzei:

04 noiembrie 2019 - 10 decembrie 2019.

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Tribunalului militar al diviziei nr. 301 de infanterie din 05 noiembrie 1942, Burmenco Mihail, Stunisa Semen, Deicelea Priven, au fost condamnați în baza art. 58-1 lit. b) Cod penal al RSFSR, la pedepse capitale, pentru fiecare, cu confiscarea averii

Babaian Ararat, a fost condamnat în baza art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR, cu aplicarea sancțiunii art. 58-2 Cod penal al RSFSR, la 10 ani privațiune de libertate, cu privarea de gradul militar de locotenent superior, cu confiscarea averii.

2. Inculpații Burmenco Mihail, Stunisa Semen, Deicelea Priven, Babaian Ararat au fost recunoscuți vinovați și condamnați pentru faptul că, fiind înrolați în armata roșie au manifestat atitudine ostilă față de regimul din URSS. Astfel, Burmenco Mihail, a format un grup din rândurile ostașilor predispuși împotriva puterii sovietice în persoana lui Stunisa Semen și Deicelea Riven, care printre ostași, în mod sistematic desfășurat agitație antisovietică. Lăudînd orînduirea statului român și armatei române, țineau cuvântări defăimătoare împotriva armatei roșii. Totodată, pregăteau ostașii ca în momentul înaintării regimentului în acțiuni de luptă, aceștia să treacă de partea inamicului și să se predea.

Babaian Ararat, fiind ofițer ala armatei roșii, deținînd funcția de condamnat al companiei nr. 9 și nefiind satisfăcut de serviciul militar în armata sovietică, își dădea

cu părerea grupului indicat mai sus, laudând astfel armata română și viața în Rusia țaristă, ținea cuvântări defăimătoare împotriva armatei roșii.

Totodată, Babaian Ararat, la 17 octombrie 1942 depășindu-și atribuțiile de serviciu l-a maltratat pe ostașul Kvernadze din compania pe care o conducea.

3. În cadrul ședinței de judecată, inculpații Burmenco Mihail, Stunisa Semen, Deicelea Priven, Babaian Ararat și-au recunoscut vinovăția în cele incriminate și au susținut că, în convorbirile cu ostașii companiei nr. 9, au laudat modul de trai a ostașilor români și armatei acestui stat desfășurând cuvântări defăimătoare împotriva armatei roșii. Totodată, au declarat că, odată cu înaintarea regimului în acțiuni de luptă, dâșii erau pregătiți să treacă de partea inamicului și să se predea.

Inculpatul Babaian Ararat, parțial a recunoscut vina în cele incriminate și a susținut că în regiment, dâșul deținea funcția de condamnat al companiei nr. 9 și regretă de faptul că nu a raportat superiorilor despre cuvântările desfășurate de către ostașii Burmenco Mihail, Stunisa Semen, Deicelea Priven în rândurile ostașilor armatei roșii, precum că ostașii și ofițerii armatei române sunt mai bine asigurați material.

4. Adjunct al Procurorului General, Mircea Roșioru a declarat recurs în anulare invocând temeiul prevăzut de art. 452 alin. (1), 453 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea sentinței Tribunalului militar al diviziei nr. 88 de infanterie din 30 august 1944, în privința lui Ivancenco Ilie, cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui.

În argumentarea recursului în anulare recurentul indică:

- potrivit prevederilor art. 453 alin (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată;

- în corespundere cu art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală, prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru apărarea Drepturilor omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale;

- în materialele dosarului nu se conțin probe ce ar confirma că inculpații Burmenco Mihail, Stunisa Semen, Deicelea Priven, ar fi desfășurat vreo activitate orientată spre lichidarea, subminarea sau slăbirea puterii de stat ori săvârșirea unor infracțiuni contrarevoluționare, după cum prevede dispoziția art. 58-1 lit. b) Cod penal al RSFSR și pentru Babaian Ararat, art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR;

- instanța de judecată a încălcat în mod flagrant dreptul inculpaților la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului și a audierii martirilor, a cărui participare în cazul dat era obligatorie;

Prin urmare, hotărârea judecătorească în cauză urmează a fi casată, cu încetarea procesului penal în privința lui Burmenco Mihail, Stunisa Semen, Deicelea Priven, Babaian Ararat în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, întrucât există circumstanțe care exclud tragerea inculpaților la răspundere penală.

5. Judecând recursul în anulare în baza materialelor din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Hotărârile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, numai în cazurile prevăzute de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Potrivit art. 3 pct. a) din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992 (cu modificările ulterioare), prevede că, urmează a fi declarate nevinovate și reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 07 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și cetățenii Republicii Moldova, supuși represiunii politice pe teritoriul altui stat, condamnate pentru „activitate contrarevoluționară”.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că, Burmenco Mihail, Stunisa Semen, Deicelea Priven, Babaian Ararat, au fost condamnați la 05 noiembrie 1942, prin sentința Tribunalului militar al diviziei nr. 301 de infanterie, pentru că au desfășurat sistematic agitație antisovietică de ordin contrarevoluționar printre militari, în lipsa apărătorului, fără a le fi respectat dreptul la apărare și fără audierea martorilor.

Rezultă că, instanța a ignorat în mod vădit principiile și normele unanim recunoscute și fundamentale ale unui proces penal echitabil, conform cărora orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, de către o instanță imparțială, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa, avînd dreptul să fie asistat de un apărător, nefiind obligat să dovedească nevinovăția sa.

Ținînd cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Burmenco Mihail, Stunisa Semen, Deicelea Priven, Babaian Ararat, cu casarea acesteia și, în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cu încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și reabilitarea acestora.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare de pe rol devine pasibil admiterii, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, pe motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

6. În conformitate cu prevederile art. 457, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de către Adjunctul al Procurorului General, Mircea Roșioru, casează total sentința Tribunalului militar al diviziei nr. 301 de infanterie din 05 noiembrie 1942, privind condamnarea lui **Burmenco Mihail XXX, Stunisa Semen XXX, Deicelea Priven XXX, Babaian Ararat XXX**, cu încetarea procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud

tragerea lor la răspundere penală și dispune reabilitarea acestora, în conformitate cu Legea Republicii Moldova din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la 30 decembrie 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan

Victor Burduh

Maria Ghervas